

לקוטי מוהר"ן קמא י"ד - העלאת הכבוד לשורשו (לחנוכה)

תקעו בחדש שופר בקסא נכו' (תהלים פ"א):

[א] להמשיך שלום בעולם, צריך להעלות כבוד הקדוש - ברוך - הוא לשורשו, הינו ליצאה, כמו שכתוב (דברים כ"ח): "ליצאה את השם הנכבד":

[ב] ואי אפשר להעלות את הכבוד אלא על - ידי תורת חסד; "ותורת חסד" אמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספ"ה מט:): "זהו הלומד תורה על - מנת ללמדה", כי זה עקר כבודו, כמובא בזהר (יתרו סט:): "בשעתא דשאר עכו"ם אתין ואודן לקדשא - בריך - הוא, כדן אסתלק ואתיקר שמא דקדשא - בריך - הוא עלא ותתא, כמו גבי יתרו: בשעתא דאמר יתרו: "עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים", כדן אסתלק ואתיקר שמא דקדשא - בריך - הוא. נמצא, זהו כבודו, בשבני - אדם שהם מחוץ לקדשה מקרבין את עצמן לפניו מהקדשה הן גרים שמגירין, הן בעלי תשובה, שגם הם היו מבחוץ וקשקשין אותם לפניו, זהו כבודו:

ועקשו הכבוד בגלות, כי עקר הכבוד אצל העכו"ם, ואנחנו בני - ישראל שפלים ונבזים. ולעתיד לבוא, שיתגלה כבודו מבין החשך, כמו שכתוב (ישעיהו מ): "ונגלה כבוד ה' כו', כי "אז יטו כלם לעבדו שכם אחד" (א), "אז יאמרו בגוים לכו ונלכה באור ה' (שם ב). וכבוד נקרא אור, כמו שכתוב (יחזקאל מ"ג): "והאריך האורה מכבודו":

[ג] ואי אפשר לקרב את הגרים עם בעלי התשובה, אלא על - ידי תורה, כמו שכתוב (משלי ה): "יפוצו מעינותיך חוצה", שצריך להשקות אותם שהם מבחוץ, להודיע להם הדרך ילכו בה. וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (אבות ו): "אין כבוד אלא תורה":

[ו] (ירמיה ט"ו): "אם תוציא יקר מזולל", ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה (בבא מציעא פה:): "אלו שמקרבין בני - אדם לעבודת השם יתברך", כי זהו נקרא "מוציא יקר", הינו כבוד, "מזולל" מזילותא דגלותא. וזה (תהלים קי"ג): "כס על כל גוים ה'", הינו כשהעכו"ם מודין ומשבחין לה, אזי "על השמים כבודו", אזי נתעלה הכבוד מהחשך:

ואי אפשר לבוא להתעוררות התשובה הן לרשעי ישראל, הן לגרים אלא על - ידי התורה שמאירין להם אל מקום שהם שם, כמו שכתוב: "יפוצו נכו' חוצה" יחוצה דיקא; כי התורה הם ששים רבוא אותיות, כנגד ששים רבוא נשמות, ויש לכל הנשמות שרש למעלה במחשבה דקדשא - בריך - הוא, כי ישראל עלו במחשבה תחלה (בראשית רבה א). ועל - ידי זוג הנשמות נבראים נשמות גרים (ב), ובשנתעוררים הנשמות על - ידי אותיות התורה שהוציא מפיו ומתנוצצים זה לזה זה בחינת זוג, שזה מקבל הארה מזה; ועל - ידי הזוג של התנוצצות הנשמות שבמחשבה נבראים נשמות גרים. גם הפושעי - ישראל, כל זמן ששם ישראל נקרא עליו (כי נקרא יפושעי - ישראל, נמצא ששם ישראל נקרא על - כל - פנים עליו עדן, מאחר שנקרא יפושעי ישראל), אף - על - פי שחטא, ישראל הוא (סנהדרין מד:), יש לו אחיזה ושרש במחשבה עליונה, ועל - ידי ההתנוצצות התנוצץ גם שרש נשמתו בין שאר השרשים, ומגיע הארה לזה הפושעי - ישראל משרש נשמתו, ועל - ידי הארה הזאת חוזר בתשובה:

[ד] וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (נדרים פא:): "מפני מה תלמידי - חכמים אין בניהם תלמידי - חכמים? מפני שלא ברכו בתורה תחלה שצריך כל אדם, ובפרט תלמיד - חכם, לברך ולהאיר בלמוד תורתו בשרש הנשמות, הינו במחשבה תחלה, כי שם שרשנו. נמצא, כשמביא הארה ובכרחה לתוך תחלת המחשבה, ועל - ידו מתנוצצין ומתברכין הנשמות, נמצא כשממשיך נשמה לבנו, בנדאי הוא ממשיך נשמה בהיכרה ונזכה, ועל - ידי - זה גם בנו יהיה תלמיד - חכם::

אבל כשאין מאיר ומברך את התחלה על - ידי למודו, אז כשממשיך נשמה לבנו, הנשמה היא בבחינת נשיר - השירים (ה): "אני ישנה", ואינה מאירה מפני זה לא יהיה בנו תלמיד - חכם, וזה מפני שלא ברכו בתורה תחלה, הינו שרש הנשמות, בבחינת ישראל עלה במחשבה תחלה:

[ה] ואין אדם זוכה לתורה, אלא על - ידי שפלות, כמו שאמרו חז"ל (ערובין נד:): "וממדבר מתנה", שישבר גאותו מארבע בחינות שפלות. כי צריך האדם להקטין את עצמו לפני גדולים ממנו, ולפני בני - אדם כערכו, ולפני קטנים ממנו, ולפעמים, שהוא בעצמו קטן שבקטנים וצריך להקטין את עצמו כנגד מדתו עצמו, וידמה בעיניו שהוא למטה ממדתו, בבחינת (שמות ט"ז): "שבו איש תחתיו":

[ו] וזה פרוש: תקעו לשון שלום, כמו שכתוב (ישעיהו כב):

"ותקעתיו יתד במקום נאמן". בחדש שופר בהתפארות חדש, הינו התעלות כבודו על - ידי התקרבות הגרים או בעלי תשובה. בקסא זה בחינת יצאה, שהוא שרש הכבוד; וכסא לשון התפסא, שזה בחינת: ידבר המסור ללב, נאמר בו ויבאת מאלקיך, שזה הדבר מכסה מעין כל:

ליום זה בחינת שלום בית, כי יום הוא בחינת אור, כמו שכתוב (בראשית א): "ויקרא אלקים לאור יום", ואור הוא שלום בית, כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (שבת כג:): "נר - שבת קודם לקדוש היום", כי שלום בית קודם. חגנו זה בחינת תפלה, עבודה, כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (פסחים קיח:):

"למה נסמכה פרשת עכו"ם למועדים? לומר, כל המבזה את המועדות, כאילו עובד עבודת אלילים". נמצא שמירת המועד זה בחינת עבודה תמה, ואין עבודה אלא תפלה (ה), ועל - ידי תפלה יבוא לשלום הכללי בני"ל:

נמצא מי שרוצה להמשיך שלום הכללי, צריך להעלות הכבוד לשורשו, הינו ליצאה, ועל - ידי היצאה הוא זוכה לשלום בית, ועל - ידי שלום - בית הוא זוכה לתפלה, ועל - ידי תפלה הוא זוכה לשלום הכללי:

מקורות לעיון והרחבה

מקור מס' 1: צוואת הריב"ש עמ' רכ"ט

אלא כך יש להתנהג בהסתכלות אם הסתכל בפתע פתאום על אשה יפה יחשוב במחשבתו מנין לה זה היופי הלא אם היתה מתה לא היה לה עוד זה הפנים אם כן מנין לה זה ע"כ זה בא מכח אלהי המתפשט בה הוא נתן לה כח היופי והאדמימות נמצא שורש יופי הוא כח אלהי, ול"ל למשוך אחר החלק טוב לי להתדבק בשרשא ועקרא דכל עלמין ששם כל היופיים וכן מה שמסתכל בשאר גשמיות כגון בכלי יחשוב מנין בא לכלי זה הנוי והצורה ע"כ החומר הוא הפסולת והנוי והצורה היא הרוחני והחיוני מזה הכלי והוא ג"כ חלק אלהי ממעל וכן כשאוכל יחשוב שהטעם והמתיקות של דבר המאכל ההיא בא מכח חיוני והמתיקות של מעלה שהוא חיותו, ובדומם יש גם כן חיות שאנו רואים שיש לדומם ההוא קיום ועמידה נמצא שיש בכ"מ חיות אלהי ממעל ואם תסתכל כך נמצא מסתכל במחשבה ואין ההסתכלות שלו אלא הסתכלות בעבור א"ס ב"ה...